

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АКЦИЗАМА

Члан 1.

У Закону о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), у члану 1а тачка 5) после речи: „држалац акцизног складишта” додаје се реч: „производи”.

Члан 2.

У члану 2. тачка 6) речи: „(сирова, пржена, млевена и екстракт кафе)” бришу се.

Члан 3.

У члану 6. став 2. тачка 5) тачка и запета замењују се тачком, а тачка 6) брише се.

Члан 4.

У члану 8. став 2. брише се.

Члан 5.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

На деривате нафте акциза се плаћа у следећим износима, и то на:

- 1) оловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00) 55,00 дин/лит;
- 2) безоловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 и 2710 20 90 11) 49,60 дин/лит;
- 3) гасна уља (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00) 42,00 дин/лит;
- 4) керозин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00) 62,00 дин/кг;
- 5) течни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00) 30,00 дин/кг;
- 6) остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 и 2710 20 90 99) 62,00 дин/кг.

Дериватима нафте, у смислу овог закона, сматрају се и:

- 1) сваки производ који се продаје и употребљава као погонско гориво;
- 2) адитиви, односно екстендери који су као такви декларисани за додавање у погонска горива.

Купац-крајњи корисник деривата нафте из става 1. тач. 3), 5) и 6) овог члана, кроз купопродајну цену деривата нафте сноси трошак пуног износа акцизе који је прописан ставом 1. овог члана али остварује право на рефракцију плаћене акцизе у складу са чланом 39а овог закона у зависности од намене за које се деривати нафте користе.

Купац-крајњи корисник деривата нафте из става 1. тач. 3), 5) и 6) овог члана, остварује право на рефракцију плаћене акцизе у износу који представља разлику износа утврђеног чланом 9. став 1. тач. 3), 5) и 6) овог члана и износа акцизе из става 5. овог члана.

Купцу-крајњем кориснику деривата нафте из става 1. тач. 3), 5) и 6) овог члана износ до којег се умањује плаћена акциза према намени је:

1) за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) овог члана која се користе:

(1) као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари, и то:

- у периоду од 1. октобра до 31. децембра 2012. године 37,00 дин/лит;

- у периоду од 1. јануара 2013. године 39,50 дин/лит;

(2) као моторно гориво за погон бродова за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају 2,50 дин/лит;

(3) као моторно гориво за пољопривредне сврхе 2,50 дин/лит;

(4) за грејање 2,50 дин/лит.

2) за течни нафтни гас из члана 9. став 1. тачка 5) овог члана који се користи:

(1) као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари 19,21 дин/кг;

(2) за грејање 4,40 дин/кг;

3) за остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C а који се користе у индустријске сврхе 0 дин/кг.

На биогорива која су течна или гасовита горива за погон моторних возила произведена из биомасе не обрачунава се и не плаћа акциза."

Члан 6.

После члана 9. додаје се нови члан 9а, који гласи:

„Члан 9а

Акциза за адитиве и екстендере који су додати дериватима нафте једнака је акцизи прописаној за деривате нафте којем су додати.

На сваки производ који се ставља у промет као адитив или екстендер дериватима нафте плаћа се акциза као да се ради о дериватима нафте.

Министар надлежан за послове финансија и министар надлежан за послове енергетике објављују листу адитива, односно екстендера из члана 9. став 2. тачка 2) овог закона. ”

Члан 7.

Члан 14. мења се и гласи:

„Члан 14.

Кафом у смислу овог закона сматра се:

1) непржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00;

2) пржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00;

3) љуспице и опне од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00;

4) екстракти, есенције и концентрати од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00;

5) замене кафе које садрже кафу из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00;

6) мешавине екстраката, есенција и концентрата од кафе са прженом цикоријом и осталим прженим заменама кафе или екстрактима, есенцијама и концентратима тих производа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 2101 11 00 00, 2101 30 11 00, 2101 30 19 00, 2101 30 91 00 и 2101 30 99 00;

7) препарати на бази екстракта, есенција и концентрата од кафе или на бази кафе из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 2101 12 92 00 и 2101 12 98 00 и препарати који садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 1806 90 70 00;

8) напици и безалкохолна пића што садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифног броја ЦТ 2202.

Чоколада и производи слични чоколади, кремпроизводи, бомбонски производи, пекарски производи, прашкови за пудинге и креме са додатком кафе не сматрају се кафом у смислу става 1. овога члана.

Акциза на кафу из става 1. овог члана плаћа се на један килограм нето масе у износу, и то на:

1) непржену кафу од	80,00 дин/кг;
2) пржену кафу од	100,00 дин/кг;
3) љуспице и опне од кафе од	110,00 дин/кг;
4) екстракти, есенције и концентрати од кафе од	150,00 дин/кг.

Акциза на кафу из става 1. тач. 5) до 8) овог члана плаћа се у износу од 300,00 дин/кг. за један килограм нето масе кафе садржане у готовом производу.”

Члан 8.

Члан 17. мења се и гласи:

„Члан 17.

Динарски износи акциза из члана 9. ст. 1. и 5, чл. 12, 12а и 14. овог закона усклађују се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

У случају раста цене сирове нафте на светском тржишту, који негативно утиче на макроекономску стабилност у земљи, Влада може привремено смањити износе акциза из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона утврђене у складу са овим законом за износе за које су повећане цене тих деривата нафте, с тим што то умањење не може бити веће од 20% последњих објављених износа акциза усклађених према ставу 1. овог члана.

У случају пада цене сирове нафте на светском тржишту, износи акциза из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона, утврђени у складу са ставом 2. овог члана увећавају се за износе за које су смањене цене тих деривата нафте, а највише до последњих објављених износа акциза усклађених према ставу 1. овог члана.

Приликом усклађивања динарских износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона са годишњим индексом потрошачких цена, основице за усклађивање су последњи објављени усклађени, односно умањени или увећани износи акциза на поменуте деривате нафте, сагласно ставу 1. односно ст. 2. и 3. овог члана.

Овлашћује се Влада да објави износе акциза из ст. 1. – 3. овог члана.

Износи акциза из ст. 1, 2. и 3. овог члана примењиваће се од дана одређеног у акту Владе, којим се врши усклађивање, привремено смањење, односно повећање износа акциза.”

Члан 9.

У члану 19. став 1. тачка 5) речи: „тачка 5)” замењују се речима: „тачка 6)”.

Члан 10.

У члану 20. став 1. после речи: „који су” додају се речи: „набављени од произвођача, односно увозника акцизних производа или их произвођач сам производи, односно увози, а који су”.

Члан 11.

У члану 21. став 2. тачка 3а) брише се.

У тачки 4) после речи: „у акцизном складишту” запета и речи: „односно у малопродајном објекту обвезника акцизе на течни нафтни гас за погон моторних возила” бришу се.

Члан 12.

У члану 21а став 1. после речи: „акцизних производа” запета и речи: „осим при увозу течног нафтног гаса за погон моторних возила,” бришу се.

У ставу 2. речи: „(сирову, пржену, млевену и екстракт кафе)” бришу се.

Члан 13.

Назив изнад члана 21б и члан 21б бришу се.

Члан 14.

У члану 30. ст. 3. и 4. бришу се.

У ставу 5. речи: „ст. 2. и 4.” замењују се речима: „става 2.”.

Члан 15.

После члана 31. додаје се члан 31а, који гласи:

„Члан 31а

Произвођач, односно увозник цигарета дужан је да при свакој промени износа акцизе на цигарете, укључујући и промену минималне акцизе на цигарете (у даљем тексту: промена акцизе) на дан примене новог износа акцизе, изврши попис затечених залиха цигарета (у паклицима) у свим складиштима, осим у акцизном складишту.

Пописна листа из става 1. овог члана садржи податке о количини затечених залиха цигарета у складишту, осим у акцизном складишту, као и податке о малопродајним ценама цигарета за сваку робну марку цигарета посебно.

Изузетно од одредаба чл. 3, 21. и 21а овог закона, произвођач, односно увозник цигарета дужан је да након достављања обавештења Управе за дуван о извршеном попису цигарета код трговца на велико, обрачуна акцизу на количину цигарета која одговара разлици количине цигарета које су пописане у складу са ставом 1. овог члана, укључујући и количину цигарета које су пописане на залихама трговца на велико дуванским производима у складу са прописима којима се уређује производња и промет дуванских производа и количине цигарета која представља деведесетодневну просечну продају цигарета трговца на велико трговини на мало у претходном полугодишту које претходи промени износа акцизе по свакој робној марки цигарета посебно.

Деведесетодневна просечна продаја цигарета из става 3. овог члана обрачунава се тако што се укупна количина цигарета која је продата од стране трговца на велико трговини на мало, исказана у извештајима који се достављају Управи за дуван сходно пропису који уређује производњу и промет дуванским производима, подели са бројем дана у датом полугодишту, а затим помножи са бројем 90. У случају робних марки цигарета које се налазе у промету краће од 183 дана, деведесетодневна просечна продаја утврђује се стављањем у однос укупне количине цигарета која је продата трговини на мало и броја дана од датума објављивања решења о упису у регистар робних марки у „Службеном гласнику Републике Србије” до краја периода који претходи дану примене новог износа акцизе и тако добијен износ множи се са 90.

Обвезник акцизе плаћа разлику акцизе на количину цигарета утврђену у ставу 3. овог члана, која је плаћена применом износа акцизе из члана 40а овог закона која је важила у моменту обрачуна акцизе и новог износа акцизе из члана 40а овог закона.

Обвезник акцизе плаћа разлику акцизе на количину цигарета утврђену у ставу 3. овог члана, која је плаћена применом износа акцизе из члана 40б овог закона на просечну малопродајну цену цигарета у претходном полугодишту по свакој робној марки цигарета, а које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије” и важећег, новог износа акцизе из члана 40б овог закона која се примењује на основицу коју чини највиша објављена малопродајна цена цигарета у „Службеном гласнику Републике Србије” од дана након промене износа акцизе по свакој робној марки цигарета посебно.

Изузетно од члана 23. овог закона, обвезник акцизе обрачунату акцизу из става 3. овог члана уплаћује најкасније у року од 45 дана од дана примене новог износа акцизе на уплатне рачуне за акцизу на цигарете произведене у земљи.”

Члан 16.

Члан 39а мења се и гласи:

„Члан 39а

Купац - крајњи корисник који деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3) и 5) овог закона, користи за транспортне сврхе, као и превоз терета у унутрашњем речном саобраћају, за пољопривредне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте, под условом да те деривате нафте набавља од увозника, односно произвођача, да је на те деривате нафте увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе, да је купац - крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе, а када се ови деривати нафте продају купцу - крајњем кориснику преко овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте, купац - крајњи корисник остварује право на рефакцију плаћене акцизе под условом да поседује фискални исечак, односно рачун да је платио те деривате нафте.

Право на рефакцију плаћене акцизе остварује се у зависности од намене за које се деривати нафте користе.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3) и 5) овог закона, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, остварује лице које обавља делатност превоза лица и ствари у складу са прописима којима се уређује друмски превоз лица и ствари.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) овог закона, које се као моторно гориво користи у пољопривредне сврхе, остварује пољопривредно газдинство које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава код органа надлежног за вођење тог регистра у складу са прописом којим се уређује регистар пољопривредних газдинстава, до количина потребних за обраду земљишта.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3) и 5) овог закона, које се користи за грејање, остварује лице ради загревања пословног, односно стамбеног простора.

Право на рефакцију плаћене акцизе на остале деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 6) овог закона, остварује лице које те деривате нафте користи за индустријске сврхе под условом да те деривате нафте набавља од увозника, односно произвођача и да је на те деривате нафте увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) овог закона, остварује лице које моторно гориво користи за погон бродова за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3) и 5) овог закона има и произвођач, односно увозник истих када их користи за сопствене потребе у транспортне сврхе.

Ближе услове, начин и поступак за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе из овог члана прописале министар надлежан за послове финансија.”

Члан 17.

Члан 39б брише се.

Члан 18.

У члану 40а став 1. мења се и гласи:

„На цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00) плаћа се акциза, и то:

1) у периоду од 1. октобра 2012. године до 30. јуна 2013. године у износу од	43,00 дин/пак;
2) од 1. јула 2013. године у износу од	45,00 дин/пак.”

Члан 19.

У члану 40б став 1. мења се и гласи:

„На цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи, поред акцизе из члана 40а овог закона, плаћа се и акциза по стопи од 33%.”

Члан 20.

У члану 40г став 1. после речи: „цигаре и цигарилосе” додају се речи: „(тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 10 00 00)”.

Члан 21.

У члану 40д став 1. после речи: „на дуван за пушење и остале дуванске прерађевине” додају се речи: „(тарифни број номенклатуре ЦТ 2403)”.

Члан 22.

После главе XIIб ПРОМЕТ АКЦИЗНИХ ПРОИЗВОДА СА АП КОСОВО И МЕТОХИЈА, додаје се глава XIIв и члан 40ж, која гласи:

„XIIв ТАРИФНЕ ОЗНАКЕ

Члан 40ж

На тарифне ознаке наведене у овом закону примењују се прописи о усклађивању номенклатуре царинске тарифе.”

Члан 23.

У члану 41. став 1. број: „10.000” замењују се бројем: „100.000”.

У тачки 4) после речи: „пореском органу” запета и речи: „односно не пријави Пореској управи - Централи место на коме обавља продају течног нафтног гаса крајњем потрошачу за погон моторних возила” бришу се.

У ставу 2. број: „500” замењују се бројем: „5.000”.

Члан 24.

После члана 41, додаје се нови члан 41а, који гласи:

„Члан 41а

Новчаном казном у висини троструке вредности укупног оствареног промета цигарета у претходних шест месеци казниће се за прекршај произвођач, односно увозник цигарета ако не изврши попис затечених залиха цигарета при свакој промени износа акцизе на цигарете, као и ако обрачунату акцизу не уплати у прописаном року (члан 31а).”

Члан 25.

У члану 43. став 1. број: „5.000” замењују се бројем: „10.000”.

У тачки 3) после речи: „пореском органу” запета и речи: „односно не пријави Пореској управи - Централи место на коме обавља продају течног нафтног гаса крајњем потрошачу за погон моторних возила” бришу се.

Члан 26.

Изузетно од члана 10. ст. 4. и 7. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), минимална акциза на цигарете од 1. октобра 2012. године до дана ступања на снагу акта Владе којим ће се утврдити просечна пондерисана малопродајна цена цигарета и минимална акциза на цигарете на основу података о укупној вредности свих цигарета које су пуштене у промет по малопродајним ценама и укупној количини цигарета пуштених у промет у Републици Србији, у другом полугодишту 2012. године, износи 76,00 дин/пак.

Прво наредно утврђивање износа просечне пондерисане малопродајне цене и износа минималне акцизе на цигарете извршиће се у јануару 2013. године, на основу података о укупној вредности свих цигарета, пуштених у промет по малопродајним ценама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” и укупној количини цигарета пуштених у промет у Републици Србији, у другом полугодишту 2012. године.

Члан 27.

Прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на деривате нафте из члана 5. став 1. овог закона, кафу и цигарете извршиће се у јануару 2014. године индексом потрошачких цена у 2013. години.

Прво усклађивање динарских износа акцизе на деривате нафте из члана 5. став 5. овог закона извршиће се у јануару 2014. године индексом потрошачких цена у 2013. години.

Члан 28.

Прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на алкохолна пића и цигаре и цигарилосе извршиће се у јануару 2013. године индексом потрошачких цена у 2012. години.

Члан 29.

Купац дизел горива - пољопривредно газдинство уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима којима се уређује упис и вођење регистра пољопривредних газдинстава, рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво за погон трактора набављено у периоду од 1. октобра до 31. децембра 2012. године, остварује у складу са прописима којима се уређују услови за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво, начин и поступак остваривања рефакције, услови за добијање овлашћења за дистрибуцију дизел горива, нормативи потребних количина за погон трактора, као и услови за добијање овлашћења за дистрибуцију дизел горива, нормативи потребних количина дизел горива за погон трактора и услови за остваривање права на рефакцију.

Члан 30.

Лице које је до дана ступања на снагу овог закона набавило деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), а захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама поднело до 31. децембра 2012. године, право на рефракцију плаћене акцизе остварују у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на остале деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама који се користе за индустријске сврхе („Службени гласник РС”, број 51/05), под условом да му рок за подношење захтева за рефракцију за те деривате нафте прописан наведеним правилником није истекао до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 31.

Правно лице, односно предузетник из члана 6. став 2. тачка 6) Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), дужно је да на дан ступања на снагу овог закона изврши попис затечених залиха течног нафтног гаса и течног нафтног гаса за погон моторних возила и да у року од десет дана од дана извршеног пописа пописне листе достави надлежној организационој јединици Пореске управе.

Лице из става 1. овог члана дужно је да приликом продаје затечених залиха течног нафтног гаса за погон моторних возила из става 1. овог члана крајњем потрошачу обрачуна акцизу у износу који је важио у време када је то лице било обвезник акцизе и исту плати у законском року.

Члан 32.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице из члана 6. став 2. тачка 6) Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), ако на дан ступања на снагу овог закона не изврши попис затечених залиха течног нафтног гаса и течног нафтног гаса за погон моторних возила, ако у року од десет дана од дана извршеног пописа пописне листе не достави надлежној организационој јединици Пореске управе и на затечене залихе течног нафтног гаса за погон моторних возила не обрачуна акцизу приликом продаје крајњем потрошачу и не плати акцизу у законском року.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 динара до 500.000 динара.

Члан 33.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о Листи осталих деривата нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C („Службени гласник РС”, бр. 4/12 и 53/12).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине („Службени гласник РС”, број 69/12), у делу који се

односи на износ просечне пондерисане малопродајне цене цигарета и износ минималне акцизе на цигарете.

Члан 34.

Овај закон ступа на снагу 1. октобра 2012. године, осим одредбе члана 5. став 5. и члана 16. овог закона, у делу који се односи на остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте за пољопривредне сврхе која ступа на снагу 1. јануара 2013. године и одредаба чл. 15. и 24. овог закона које ступају на снагу 1. јула 2013. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење закона јесу постизање циљева у домену политике акциза, као што су даља постепена хармонизација акцизне политике са прописима и стандардима Европске уније, проширење предмета опорезивања акцизом, посебно када се ради о дериватима нафте и кафе, промена структуре опорезивања акцизом цигарета, другачији начин остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, а све у циљу смањења појаве сиве економије у промету акцизних производа, посебно деривата нафте, и самим тим, обезбеђивања стабилнијег прилива средстава од акциза у републички буџет.

Хармонизација акцизне политике испољава се, пре свега, у даљем усаглашавању са системом опорезивања акцизом деривата нафте у Европској унији са Директивом о реструктурирању основа Заједнице за опорезивање енергената и електричне енергије 2003/96/ЕЗ од 27. октобра 2003. године (Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity) и Директивом Савета 2011/64/ЕУ од 21. јуна 2011. године о структури и акцизним стопама које се примењују на дуванске прерађевине од 1. јануара 2011. године - кодификација (Council Directive 2011/64/EU of 21 June 2011 on the structure and rates of excise duty applied on manufactured tobacco - codification). Такође, у циљу прецизирања предмета опорезивања акцизом, овим законом врши се повезивање акцизних производа са тарифним ознакама номенклатуре Царинске тарифе.

Овим законом предлаже се прописивање износа акцизе на деривате нафте – моторне бензине у зависности од врсте и квалитета моторних бензина (оловни и безоловни бензин), а што је у сагласност са поменутом Директивом 2003/96/ЕЗ. Предмет опорезивања акцизом су и гасна уља из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00 у које спада дизел гориво и уље за ложење. Такође, овим законом предлаже се да се на другачији начин регулише опорезивање акцизом течног нафтног гаса. Наиме, до сада важећим законским решењем предмет опорезивања акцизом био је само течни нафтни гас за погон моторних возила, а обвезник акцизе био је продавац течног нафтног гаса. Овим законом предлаже се да се акцизом опорезује течни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00), а не само ТНГ за погон моторних возила. С тим у вези, предлаже се да је обвезник акцизе произвођач, односно увозник овог акцизног производа. Поред тога, предлаже се да се законом дефинишу врсте осталих деривата нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C, који су предмет опорезивања акцизом. У циљу спречавања појаве нелегалног промета деривата нафте, овим законом предлаже се да се на све деривате нафте који су предмет опорезивања акцизом (осим деривата нафте за које је законом прописано ослобођење од плаћања акцизе), обрачунава и плаћа акциза у пуном износу, а да у зависности од намене коришћења појединих деривата

нафте, купац- крајњи корисник који деривате нафте користи за транспортне, индустријске и пољопривредне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате до законом прописаног износа, под условом да те деривате нафте набавља од увозника, произвођача, односно овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте и да је на те деривате нафте увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе. С тим у вези, предлаже се да се подзаконским актом ближе уреди начин и поступак остваривања права на рефакцију акцизе.

У циљу повећања укупног акцизног оптерећења цигарета, а имајући у виду да према општем правилу Директиве Савета број 2011/64 од 21. јуна 2011. године, укупно акцизно оптерећење (специфична акциза + ad valorem акциза) не сме бити испод 57% малопродајне цене једне паклице цигарета у категорији просечне пондерисане малопродајне цене цигарета и да укупна акциза не може бити нижа од 64€ на 1000 комада цигарета у категорији просечне пондерисане малопродајне цене, овим законом, предлаже се повећање специфичне компоненте акцизе, по периодима примене, при чему се смањује ad valorem компонента акцизе независно од периода примене. Такође, у циљу транспарентности свих обавеза који се намећу пореским обвезницима, у смислу укидања парафискалних намета, овим законом предлаже се да се износ посебне накнаде прописане Законом о дувану, тзв: „буџетског динара” интегрише у специфичну компоненту акцизе на цигарете (последњи усклађени износ посебне накнаде из јануара 2012. године износи 1,66 динара по свакој паклици цигарета). Поред тога, предлаже се да се износ минималне акцизе од 1. октобра 2012. године до краја јануара 2013. године утврди у апсолутном износу. Такође, прописује се обавеза обвезницима акцизе на цигарете да приликом промене износа акцизе на цигарете и минималне акцизе, попишу залихе цигарета и да под прописаним условима за ту количину цигарета обрачунају и плате акцизу. На овај начин створиће се услови за даље обезбеђење повећања прихода од акцизе на цигарете, с обзиром да би буџетски приход у великој мери био независан од ценовне политике произвођача, односно увозника цигарета. Истовремено, на овај начин, тржиште се штити од јефтинијих цигарета лошег квалитета, чиме се утиче на смањење потрошње цигарета и спроводи Оквирна конвенција о контроли дувана.

Поред тога, овим законом предлаже се другачији начин опорезивања акцизом кафе. Досадашњим законским решењем било је прописано да се на кафу при увозу (сирову, пржену, млвену и екстракт кафе) обрачунава и плаћа акциза на основицу коју чини вредност кафе утврђена по царинским прописима, увећана за износ царине и других увозних дажбина. Овим законом предлаже се да се акциза на кафу при увозу плаћа у специфичном износу на један килограм нето масе, и то на: непржену кафу; пржену кафу; љуспице и опне од кафе и екстракте, есенције и концентрате од кафе, а да се акциза на остале врсте кафа плаћа за један килограм нето масе кафе садржане у готовом производу.

Такође, врши се и прецизирање појединих одредаба закона у циљу адекватније примене истог.

Постизање планираних циљева могуће је једино остварити изменама и допунама закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Овим чланом прописује се да произвођач акцизних производа може у акцизном складишту и да производи акцизне производе.

Уз члан 2.

Овим чланом врши се усаглашавање предмета опорезивања акцизом са предложеним изменама које су уграђене у члану 7. овог закона.

Уз члан 3.

Овим чланом врши се брисање одредбе која регулише да је обвезник акцизе правно лице, односно предузетник који прода течни нафтни гас крајњем потрошачу за погон моторних возила, имајући у виду да је кроз предложене измене промењен начин опорезивања течног нафтног гаса, као и обвезник акцизе на течни нафтни гас.

Уз члан 4.

С обзиром да је овим законом предложено да се акциза на кафу при увозу плаћа у специфичном износу на један килограм нето масе, овим чланом брише се одредба која прописује да се на кафу из увоза обрачунава и плаћа акциза на основицу коју чини вредност кафе утврђена по царинским прописима, увећана за износ царине и других увозних дажбина.

Уз члан 5.

Овим чланом прописују се деривати нафте који су предмет опорезивања акцизом, као и износи акцизе на те деривате нафте. Прописује се да се акциза плаћа и на адитиве и екстендере који су додати дериватима нафте. Поред тога, прописује се да купац-крајњи корисник деривата нафте кроз купопродајну цену деривата нафте сноси трошак пуног износа акцизе који је прописан ставом 1. тог члана али да може да оствари право на рефакцију плаћене акцизе у складу са чланом 39а овог закона у зависности од намене за које се деривати нафте користе. Такође, прописују се износи акциза до којих се право на рефакцију плаћене акцизе може остварити.

Уз члан 6.

Прописује се да се акциза плаћа и на адитиве и екстендере који су додати дериватима нафте у једнаком износу акцизи прописаној за дериват нафте којем су додати. Такође, прописује се да ће министар надлежан за послове финансија и министар надлежан за послове енергетике обавити листу адитива, односно екстендера на које се плаћа акциза.

Уз члан 7.

Предлаже се да се акциза на кафу при увозу плаћа у специфичном износу на један килограм нето масе, и то на: непржену кафу; пржену кафу; љуспице и опне од кафе и екстракте, есенције и концентрате од кафе, а да се акциза на остале врсте кафа плаћа за један килограм нето масе кафе садржане у готовом производу. Такође, овим чланом прописују се и износи акцизе на кафу.

Уз члан 8.

Овим чланом предлаже се да се динарски износи акциза из члана 9. ст. 1. и 5, чл. 12, 12а, и 14. Закона о акцизама усклађују годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике. Такође, врши се прецизирање у ком случају и до ког износа Влада може привремено смањити, односно увећати износ акциза из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама, као и време ступања на снагу овог акта.

Уз члан 9.

Врши се правно- техничка редакција текста.

Уз члан 10.

Овим чланом прецизира се под којим условима обвезник акцизе има право на умањење обрачунате акцизе који су као репродукциони материјал употребљени у производњи производа на које се плаћа акциза.

Уз чл. 11. до 14.

Овим члановима врши се усаглашавање са предложеним изменама у овом закону.

Уз члан 15.

Овим чланом прописује се обавеза произвођачима, односно увозницима цигарета да при свакој промени износа акцизе на цигарете, укључујући и промену минималне акцизе на цигарете на дан примене новог износа акцизе, изврши попис затечених залиха цигарета (у паклицама) у свим складиштима, осим у акцизном складишту и да под условима и на начин прописан овим законом на затечене залихе цигарета обрачунају и плате акцизу.

Уз члан 16.

Овим чланом прописује се под којим условима купац – крајњи корисник који деривате нафте – гасна уља и течни нафтни гас, користи за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају, за пољопривредне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте. Такође, прописују се услови под којима лица која остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C користе за индустријске сврхе могу остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте.

Поред тога, прописује се да ближе услове, начин и поступак за остваривање права на рефакцију акцизе прописује министар надлежан за послове финансија.

Уз члан 17.

Овим члановима врши се усаглашавање са предложеним изменама у овом закону.

Уз члан 18.

Предлажу се нови износи по основу специфичне акцизе на цигарете произведене у земљи и из увоза, по периодима примене.

Уз члан 19.

Прописује се да се на цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи, поред акцизе из члана 40а овог закона (специфична акциза), плаћа и акциза по стопи од 33%.

Уз чл. 20. и 21.

Овим чланом врши се повезивање цигара и цигарилоса и дувана за пушење и осталих дуванске прерађевине са тарифним ознакама номенклатуре царинске тарифе.

Уз члан 22.

Прописује се да се на тарифне ознаке наведене у овом закону примењују прописи о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе.

Уз чл. 23. и 25.

Овим чланом врши се усаглашавање висине новчаних казни за учињене прекршаје у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак. Поред тога, предлаже се брисање појединих прекршаја сагласно предложеним изменама у овом закону.

Уз члан 24.

Прописује се новчана казна за обвезнике акцизе на цигарете да уколико приликом промене износа акцизе и минималне акцизе на цигарете не изврше попис залиха цигарета и у прописаном року не плате акцизу.

Уз члан 26.

Овим чланом прописује се да ће се изузетно од члана 10. ст. 4. и 7. Закона о акцизама, минимална акциза на цигарете од 1. октобра 2012. године до јанура 2013. године утврдити у апсолутном износу од 76,00 дин/пак, а да ће се прво наредно утврђивање износа просечне пондерисане малопродајне цене и износа минималне акцизе на цигарете извршити у јануару 2013. године.

Прописује се да ће се прво наредно утврђивање износа просечне пондерисане малопродајне цене и износа минималне акцизе на цигарете извршити у јануару 2013. године, на основу података о укупној вредности свих цигарета, пуштених у промет по малопродајним ценама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” и укупној количини цигарета пуштених у промет у Републици Србији, у другом полугодишту 2012. године.

Уз члан 27.

Прописује се да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на деривате нафте из члана 5. ст. 1. и 5. овог закона, као и на кафу и цигарете извршити у јануару 2014. године индексом потрошачких цена у 2013. години.

Уз члан 28.

Овим чланом прописује се да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на алкохолна пића и цигаре и цигарилосе извршити у јануару 2013. године индексом потрошачких цена у 2012. години.

Уз члан 29.

Овим чланом прописује се на који начин пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима којима се уређује упис и вођења регистра пољопривредних газдинстава, остварује рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво до краја 2012. године.

Уз члан 30.

Прописује се да лица која су до дана ступања на снагу овог закона набавила деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), а захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама поднела до 31. децембра 2012. године, право на рефакцију плаћене акцизе остварују у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на остале деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама који се користе за индустријске сврхе („Службени гласник РС”, број 51/05).

Уз члан 31.

Овим чланом прописује се да је правно лице, односно предузетник из члана 6. став 2. тачка 6) Закона о акцизама – продавац течног нафтног гаса за погон моторних возила дужан да на дан ступања на снагу овог закона изврши попис затечених залиха течног нафтног гаса и течног нафтног гаса за погон моторних возила и да у року од десет дана од дана извршеног пописа пописне листе достави надлежној организационој јединици пореске управе. Такође, прописује се да је ово лице дужно да на затечене залихе течног нафтног гаса за погон моторних возила приликом продаје затечених залиха течног нафтног гаса за погон моторних возила крајњем потрошачу обрачуна акцизу у износу који је важио у време када је то лице било обвезник и исту плати у законском року.

Уз члан 32.

Прописују се новчане казне уколико правно лице, односно предузетник из члана 6. став 2. тачка 6) Закона о акцизама – продавац течног нафтног гаса за погон моторних возила, не изврши попис затечених залиха течног нафтног гаса за погон моторних возила и у року од десет дана од дана извршеног пописа не достави пописне листе надлежној организационој јединици пореске управе, као и ако приликом продаје затечених залиха течног нафтног гаса за погон моторних возила крајњем потрошачу не обрачуна акцизу у износу који је прописан овим законом и исту не плати у законском року.

Уз члан 33.

Овим чланом прописује се да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о Листи осталих деривата нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C („Службени гласник РС”, бр. 4/12 и 53/12).

Такође, прописује се да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине („Службени гласник РС”, број 69/12), у делу који се односи на износ просечне пондерисане малопродајне цене цигарета и износ минималне акцизе на цигарете.

Уз члан 34.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу 1. октобра 2012. године, осим одредбе члана 5. став 5. и члана 16. овог закона, у делу који се односи на остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте за пољопривредне сврхе која ступа на снагу 1. јануара 2013. године, као и одредбе чл. 15. и 24. овог закона која ступа на снагу 1. јула 2013. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити посебна средства у републичком буџету.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст). Разлози за доношење закона по хитном поступку садржани су у потреби да се створе услови за реализацију планираног тренда прикупљања прихода од акциза у републичком буџету.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предложеним изменама закона (повећањем специфичне акцизе на цигарете у 2012. години, утврђивањем износа минималне акцизе од 1. октобра 2012. године до краја јануара 2013. године у апсолутном износу, интегрисањем буџетског динара из Закона у дувану у специфичну компоненту акцизе на цигарете) стварају се услови за повећање износа по основу акцизе у републичком буџету. Узимајући у обзир елементе који опредељују структуру акцизног оптерећења цигарета, сходно предметним изменама, обезбедиће се одрживост прихода, имајући у виду да би буџетски приход у великој мери био независан од ценовне политике произвођача, односно увозника цигарета, као и да би се на овај начин тржиште штитило од јефтинијих цигарета лошег квалитета. По том основу, процењује се пораст прихода по основу акциза у висини од 4 милијарде динара у 2012. години, док се у 2013. године процењује пораст прихода од акцизе на цигарете од 6,3 милијарде динара.

Предложеним изменама опорезивања акцизом деривата нафте процењени пораст прихода од промене износа акцизе на деривате нафте износи у 2012. године 2,8 милијарди динара, док се у 2013. године процењује пораст прихода од акцизе на деривате нафте од 2,5 милијарде динара.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону?

Произвођачи и увозници деривата нафте имаће обавезу плаћања више акцизе. Такође, обвезници акцизе на цигарете (чије тржиште чини око 97% укупног тржишта свих дуванских прерађевина) имаће обавезу плаћања номинално више укупне акцизе. Поред тога, акциза на кафу се опредељује у специфичном износу.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Предлагање виших износа акцизе на деривате нафте, цигарете може утицати на раст малопродајних цена ових производа.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Предложеним изменама закона обезбедиће се, сагледавајући целокупан период, раст буџетских прихода. Осим тога, овим мерама врши се постепено усклађивање са обавезујућим прописима ЕУ када је реч о минималном акцизном оптерећењу акцизних производа.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Предложене измене и допуне закона имају неутралан ефекат када је реч о стварању нових привредних субјеката, али имају ефекат на формирање различитих малопродајних цена цигарета, сходно ценовној политици сваког привредног субјекта на тржишту и његовој економској позицији на тржишту, чиме се подстиче и конкурентност на тржишту.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

Током рада на закону заинтересоване стране имале су активно учешће у раду.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава?

Министарство финансија и привреде, као обрађивач закона, координираће активности са надлежним органима, првенствено са Пореском управом и Управом царина, како би се обезбедила правилна примене закона у целини.